

492

OPPDRAKSMELDING

Kommunedelsplan E6 Nordkjosbotn-
Storfjord grense, Balsfjord kommune;
konsekvenser for dyre- og fuglelivet

Stein Ø. Nilsen
Karl-Birger Strann

NINA • NIKU

NINA Norsk institutt for naturforskning

Kommunedelsplan E6 Nordkjosbotn- Storfjord grense, Balsfjord kommune; konsekvenser for dyre- og fuglelivet

Stein Ø. Nilsen
Karl-Birger Strann

NINA•NIKU, Biblioteket
Tungasletta 2, N - 7485 Trondheim

NINA•NIKUs publikasjoner

NINA•NIKU utgir følgende faste publikasjoner:

NINA Fagrapport
NIKU Fagrapport

Her publiseres resultater av NINAs og NIKUs eget forskningsarbeid, problemoversikter, kartlegging av kunnskapsnivået innen et emne, og litteraturstudier. Rapporter utgis også som et alternativ eller et supplement til internasjonal publisering, der tidsaspekt, materialets art, målgruppe m.m. gjør dette nødvendig.

Opplag: Normalt 300-500

NINA Oppdragsmelding
NIKU Oppdragsmelding

Dette er det minimum av rapportering som NINA og NIKU gir til oppdragsgiver etter fullført forsknings- eller utredningsprosjekt. I tillegg til de emner som dekkes av fagrapportene, vil oppdragsmeldingene også omfatte befaringsrapporter, seminar- og konferanseforedrag, årsrapporter fra overvåkningsprogrammer, o.a.

Opplaget er begrenset. (Normalt 50-100)

Temahefter

Disse behandler spesielle tema og utarbeides etter behov bl.a. for å informere om viktige problemstillinger i samfunnet. Målgruppen er "almenheten" eller særskilte grupper, f.eks. landbruket, fylkesmennenes miljøvern-avdelinger, turist- og friluftlivskretser o.l. De gis derfor en mer populærfaglig form og med mer bruk av illustrasjoner enn ovennevnte publikasjoner.

Opplag: Varierer

Fakta-ark

Hensikten med disse er å gjøre de viktigste resultatene av NINA og NIKUs faglige virksomhet, og som er publisert andre steder, tilgjengelig for et større publikum (presse, ideelle organisasjoner, naturforvaltningen på ulike nivåer, politikere og interesserte enkeltpersoner).

Opplag: 1200-1800

I tillegg publiserer NINA og NIKU-ansatte sine forskningsresultater i internasjonale vitenskapelige journaler, gjennom populærfaglige tidsskrifter og aviser.

Nilsen, S.Ø. & Strann, K-B., 1997 Kommunedelplan E6 Nordkjosbotn-Storfjord grense, Balsfjord kommune; konsekvenser for dyre- og fuglelivet - NINA Oppdragsmelding 492: 1-11

Tromsø, desember 1997

ISSN 0802-4103
 ISBN 82-4260837-7

Forvaltningsområde:
 Naturinngrep
Management area:
Major land use change

Rettighetshaver ©:
 Stiftelsen for naturforskning og kulturminneforskning
 NINA•NIKU

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

Redaksjon:
 Kjell Einar Erikstad
 NINA NIKU, Tromsø

NINA•NIKU, Tromsø

Design og layout:
 Elin Skoglund

Sats: NINA•NIKU

Kopiering: Norservice

Opplag: 75

Kontaktadresse:
 NINA•NIKU
 avd. for arktisk økologi
 9005 Tromsø
 Tel: 77 60 68 00
 Fax: 77 60 68 82

Tilgjengelighet: Åpen

Prosjekt nr.: 18233

Ansvarlig signatur:

Oppdragsgiver:

Statens vegvesen

25.7.0012
 ex 3 mag 12000
 20.01.2015

Referat

Nilsen, S.Ø. & Strann, K-B. 1997 , Kommunedelplan E6 Nordkjosbotn - Storfjord grense, Balsfjord kommune; konsekvenser for dyre- og fuglelivet. NINA Oppdragsmelding 492: 1-11.

100 fuglearter er registrert i undersøkelsesområdet fra Nordkjosbotn i Balsfjord til Storfjord grense, hvorav 76 er funnet hekkende. Dalføret er dominert av spurvefugl som løvsanger, svarthvit fluesnapper, rødvingetrost, gråtrost og bjørkefink, mens en langs elva finner vadefugl som strandsnipe og rødstilk. De rikeste områdene for spurve-fugl er ved Kjusakelvas utløp, og i de rike bjørkeliene NV for Kjusakdalen hvor det er svært høye tettheter av trepiplerke og gråfluesnapper. Det er registrert elgtrekk på tvers av dalføret ved Kjusakdalen, Tamokdalen og Mortensdalen som kan ha konsekvenser for valg av vegalternativ. I tillegg er en mindre rådyrstamme registrert ved Øvergård. Av anadrome laksefisk finnes laks og ørret på strekningen Nordkjosbotn-Smørpundfossen, opptil 400 voksne laks kan fanges årlig på denne strekningen. I elver med elveforbygging er ungørret sårbar ovenfor steinsatte områder, alternativer som innbefatter slike inngrep bør unngås.

Abstract

Nilsen, S.Ø. & Strann, K-B. 1997 , Kommunedelplan E6 Nordkjosbotn - Storfjord grense, Balsfjord kommune; konsekvenser for dyre- og fuglelivet. NINA Oppdragsmelding 492: 1-11

100 birdspecies were registered in the valley from Nordkjosbotn, Balsfjord to the border of Storfjord municipality. 76 of these birdspecies were found breeding. The valley is dominated by passerines (perching birds) like Willow Warbler, Pied Flycatcher, Redwing, Fieldfare and Brambling while along the river waders like Common Sandpiper and Redshank are breeding commonly.

The area with the highest abundance of passerines is along the Kjusak-river delta and in the hillsides covered with rich Birchforest NW of Kjusak River, where Tree Pipit and Spotted Flycatcher are abundant. The Elks are migrating across the valley from Kjusak, Tamok and Mortensdal valleys which must be considered having consequences for which alternative to be chosen. In addition is a small herd of Roe-deer registered at Øvergård. There is registered Salmon and Trout in Nordkjoselva from Nordkjosbotn to Smørpundfossen, abt. 400 adult Salmons could be caught every year along this part of the river. Young trout are vulnerable in areas with river management practices.

NINA•NIKU, Biblioteket
Tungasletta 2, N - 7485 Trondheim

Forord

I henhold til Plan og Bygningsloven av 1.juli 1997 skal alle veianlegg som overskrider 150 millioner i totalsum konsekvensutredes mht. naturmiljø og landskapsmessige endringer.

I forbindelse med kommunedelplan Nordkjosbotn-Storfjord grense er seks alternativer til veitrase vurdert ifht. faunaen i området. Det er også i samarbeid med landskapsarkitekt Heike Sauer, Statens Vegvesen utarbeidet temakart for naturmiljø. Dette belyser planområdets naturgitte forhold som vegetasjon, vann, vassdrag, områder med høyt biologisk mangfold eller viktige økologiske sammenhenger som f.eks. strandsoner, fuglehabitater, trekkveier for elg, evt. yngleområder og rødlistearter. Kartet er utarbeidet i 1:20 000 og områdene skal ha en viss arealstørrelse og inneha betydelige økologiske funksjoner.

Innhold

Referat.....	3
Abstract	3
Forord.....	4
1 Innledning.....	5
2.0 Metoder og materiale	5
2.1 Områdebeskrivelse.....	5
2.2 Datainnsamling og analyse.....	5
3 Resultater	7
4.0 Diskusjon.....	7
4.1 Vurdering av de forskjellige alternativene.....	7
4.2 Temakart.....	9
4.3 Klassifisering av naturmiljø	9
4.4 Konsekvensark	10
5 Sammendrag.....	10
6 Summary	11
7 Litteratur	11

1 Innledning

Det ble gjennomført en befarings 20. mai 1997 langs Alternativ 2 for å dele traséen inn i forskjellige naturtyper mhp utarbeidelse av temakart, og fugleregistreringer ble foretatt også på denne befarings. Det ble også gjort registreringer i dalføret 30. mai d.å., og 5. juni på ei befarings sammen med Heike Sauer, SVV. Rapporten er ellers i sin helhet gjort på grunnlag av foreliggende rapport fra Nordkjosvassdraget (Tromura 1982), opplysninger fra viltkartverket (Fylkesmannen i Troms, Miljøvernadv.) og fra feltregistreringer som er utført av Karl-Birger Strann, Jan G. Kristiansen og Stein Ø. Nilsen de siste seks årene. Disse registreringer er utført både vår, sommer og på ettervinteren i forbindelse med registreringer av ugler og under ringmerkings-aktivitet i dalføret.

2.0 Metoder og materiale

2.1 Områdebeskrivelse

Nordkjoselva ligger sentralt i Midt-Troms, ca. 60 km sør-øst fra Tromsø. Nordkjoselva er et vernet vassdrag iht. Stortingsvedtak 19.juni 1986, om verneplan III for vassdrag. Vernet omfatter vassdragsbeltet, dvs. hovedelver, sideelver, større bekker, sjøer og tjern og et område på inntil 100 m bredde langs sidene av disse (Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag 1994). Området har et kraftig relieff, noen av toppene i dalføret når opptil 1500 moh. Berggrunnen består av metamorfe bergarter, og er dominert av forskjellige skifre og sandstein. De forskjellige lagene er foldet i større og mindre folder. Landskapsformen er dominert av dype U-daler og en rekke hengende daler som er skulpturert av innlandsisen. Dalbunnen er dekket av store mengder morene og glacifluvialt materiale, og i flere av sidedalene er det mektige avsetninger med ablasjonsmorene (Fareth og Johansen 1981).

2.2 Datainnsamling og analyse

På grunn av svært korte tidsfrister er det ikke utført feltarbeid i forbindelse med denne rapporten, data som foreligger er hentet fra Tromura (1982) og registreringer som er samlet inn av Karl-Birger Strann, Jan Kristiansen og Stein Ø. Nilsen i perioden 1991-1997. I tillegg til en rekke turer for å registrere hekkende ugler og rovfugler, er det utført ringmerking av spurvefugl i hekketiden. Det er utført supplerende registreringer langs de ulike traséene den 20.5, 30.5 og 5.6 i 1997. I forbindelse med «10-års vern av vassdrag»-rapporten ble det utført tellinger vha linjetakseringer og vha mistnett (fangstnett for fugl). De andre observasjoner er utført ved direkte observasjon eller ved at de ble hørt syngende/varslende. Alle fugleregistreringer er punchet i Excel regneark

Tabell 1, Registrerte fuglearter i undersøkelsesområdet med tetthetsindekser

Symbol for tetthetsindeks;

- +++ Forekommer tallrikt
 ++ Forekommer regelmessig, men relativt fåtallig
 + Forekommer sporadisk og tilfeldig
 - Forekommer sjelden eller tilfeldig (< 3 observasjoner)
 H Påvist hekking
 h Sannsynlig hekking/ hekkeadferd
 t Observert på trekk
 ? Ukjent om de hekker

Art	Indeks	Art	Indeks
Horndykker	+++	Rødnebbterne	+++ H
Gråhegre	-	Tyvjo	-
Stokkand	(+)++ H	Sandlo	++ h
Krikkand	++ H	Heilo	++h
Brunnakke	+ h	Vipe	++ H
Toppand	+ h	Steinvender	-
Bergand	+ h	Temmincksnipe	+t
Ærfugl	++ H	Myrsnipe	-t
Sjørørre	++ h	Enkeltbekkasin	++ H
Havelle	+++ h	Rugde	+++ h
Kvinand	+++ h t	Tjeld	+++ H
Siland	+++ h	Strandsnipe	+++ H
Laksand	(+) ++ h	Rødstilk	+++ H
Kongeørn	+ ?	Sotsnipe	+ t
Havørn	++	Gluttsnipe	-
Høsehauk	+ ?	Storspove	+++ H
Spurvehauk	+H	Småspove	++ H
Jaktfalk	+	Svømmesnipe	+h
Dvergfalk	++ H	Ringdue	++
Tårnfalk	+ t	Gjøk	++
Lirype	+++ H	Perleugle	++ H
Storfugl		Haukugle	++ H
Orrfugl	++ H	Jordugle	++ H
Jerpe	- H	Hubro	- h
Hetemåse	++	Dvergspett	(+)++ H
Sildemåse	+ t	Tretåspett	- h
Gråmåse	+++ t h	Sandsvale	(+)++ H
Svartbak	++ h		
Fiskemåse	+++ H t	Steinskvett	+
Makrellterne	++ h	Buskskvett	+ h
Låvesvale	+ h	Rødstjert	+ h
Taksvale	+++ H	Blåstrupe	++ h
Trepiplerke	+++ H	Rødstrupe	+
Heipiplerke	+++ H	Rødvingetrost	+++ H
Gulerle	+++ H	Måltrost	+++ H
Linerle	+++ H	Gråtrost	+++ H
Stær	+++ H	Granmeis	+++ H
Skjære	+++ H	Kjøttmeis	+++ H
Kråke	+++H	Gråspurv	+++ H
Ravn	++H	Bokfink	+++ H
Fossekall	+++ H	Bjørkefink	+++ H
Jernspurv	+++ H		
Sivsanger	(+)++ H		

tabell 1 forts.

Art	Indeks	Art	Indeks
Gulsanger	+ h	Dompap	++ H
Hagesanger	+++ H	Grønnfink	+++ H
Løvsanger	+++ H	Bergirisk	+++ h
Gransanger	++ h	Gråsisik	+++ H
lappsanger	- h	Polarsisik	+ h
Fuglekonge	++	Korsnebb sp.	-
Svarthvit Fluesnapper	+++ H	Sivspurv	+++ H
Gråfluesnapper	+++ H	Gulspurv	++ h
		Snøspurv	+++ t

3 Resultater

Totaltettheten av fugl i dalføret er meget høy sammenlignet med andre vassdrag i Troms og Nordland. Resultatene fra Kjusakelva viser en uvanlig høy tetthet av gråfluesnapper og trepiplerke for landsdelen, øvrige arter har jevnt høye tettheter, men ikke utover det en finner flere steder i Troms og Finnmark. (Tromura 1982). Det er registrert 100 fuglearter i undersøkelsesområdet, hvorav 76 av disse artene er hekkende eller har framvist adferd som tyder på hekking. 25 av fugleartene er registrert på eller ved strandenga i Nordkjosbotn.

4 Diskusjon

4.1 Vurdering av de forskjellige alternativene

Alternativ 1

Dette alternativet omfatter utbedringer av eksisterende riksveg slik som den foreligger i dag. Ved utbedringer av denne traséen vil det der det er bebyggelse legges samleveger på begge sider av den forbedrede riksvegen, noe som vil medføre at kantsoner til eksisterende landbruksområder vil bli berørt. Det finnes få registreringer av fugle- og dyrelivet langs dette vegalternativet, i viltkartverket finnes registrert hekking av jerpe på Bakkeringen, og en spillplass for orrfugl er kjent fra Balsfjordeidet. Ved Bjørnbåsflåget er det 2 hekkekolonier med taksvaler og i dette området er jaktfalk og tårnfalk observert på næringssøk.

Alternativ 2

Kjempedalslinjen er en trasé som i stor grad følger Skogveien på sørsiden av dalen og tilknyttes E6 ved Kila ved Storfjord grense. Kjempedalslinjen vil skjære seg igjennom en rekke viktige biotoper for spurvefugl, da i særlig grad vil det ha alvorlige negative konsekvenser for områdene ved Kjusakelva/ Stor-bekken. Disse områdene består av rik og mellomrik bjørkeskog og gråor/hegg-skog i elvedeltaet, og er en svært rik hekkebiotop for en rekke spurvefugler. I Tromura (1982) er Kjusakdalen spesielt nevnt som habitat for hakkespetter og den sjeldne lappsangeren. Området ved Skaidi er også et viktig hekkeområde for sangere, gråtrost, rødvingetrost, grønnfink, jernspurv og dompap. Området ved Kjempedalen er preget av landbruk/beitebakker og innehar færre kvaliteter for fuglelivet, men det er til dels mye spurvefugl i

kantsoner og mindre våtmarksområder langs jordene i området skaper fine habitater for bl.a. amfibier og insekter. Det er ikke foretatt undersøkelser med hensyn til disse gruppene i området. Av rødlistearter er hekkeplass for hubro nevnt spesielt, dette er en svært sårbar art som kan bli negativt påvirket av Alt.2. Det hekker minimum 5 par haukugle, 3 par perleugle og en rekke jorduglepar langs dette vegalternativet.

Pattedyr og fisk

Av større pattedyr er elgen den som dominerer i dalføret og Kjusakdalen er sommerbeite for arten. I tillegg foregår det trekk av elg fra Kjusakdalen både opp- og nedover langs Nordkjoselva og på tvers av dalen i retning av Revaelva på nordsiden av dalen. Det er også elg som benytter Tamokdalen som sommer-beite, disse dyrene trekker også over dalføret i retning Gammelkila. Elg-stammen i Mortensdalen trekker langs østsiden av dalen og kan påvirkes negativt hvis traséen legges lenger opp i lia. Ved Øvergård er det registrert en liten rådyrstamme. Det finnes ingen opplysninger om disse dyrene har faste trekkruiter i området, og status til denne stammen er usikker. Langs elva er det registrert oter helt opp til Smørpundfossen, og disse går også opp i Kjusakelva.

Det er registrert et høyt antall bunndyr i elva og det finnes laks og ørret i vassdraget helt opp til Smørpundfossen. Opptil 400 voksenlaks kan fanges i året på denne strekningen (Jørgensen m.fl.1993)

Alternativ 3

Dette alternativet følger Alt.2 fra veka i Nordkjosbotn til ca. 200 meter etter gården Heimly, hvor den så krysser over dalen og tilknyttes nåværende E6 ved Tue rett før Piggsteinen og følger eksisterende E6 til Storfjord grense. På den første strekningen fra Nordkjosbotn til Heimly er området preget av landbruksareal og til dels sterkt uttynnet bjørkeskog. Det er relativt små effekter for dyrelivet i denne del av traséen. Nordkjoselva er et vernet vassdrag, og de negative konsekvensene som en bro med forbygging vil ha for dyrelivet må minimaliseres ved eventuelle randsoner/tilbaketrunkne brokar. Her bør det tas hensyn til oteren som er tatt med på DN's rødliste for truede fugler og pattedyr som *hensynskrevende og fåtallig*. Dalføret er en viktig trekkvei for spurvefugl og andefugl, og tiltak for å unngå konflikter med trekkende fugl bør vurderes.

Den del av traséen som krysser dalen består til dels av gråor-/hegglikskog langs Revaelva, men vegen vil i mindre grad påvirke denne direkte. Det er registrert trekk av elg fra Kjusakdalen som passerer igjennom dette området på tvers av dalen.

Fra tilknytningen ved Fagerli/Heggelia til Storfjord grense vil veien følge dagens E6, det er få konfliktområder langs denne strekningen mht. dyrelivet. Som nevnt under Alternativ 1 trekker elg fra Tamokdalen over Balsfjordeidet ved Øvergård og i

området ved Mortensdalen har elgen en trekkroute på østsiden av Balsfjordelva og eksisterende E6. Det er en lokal rådyrstamme i området ved Øverbygd.

Alternativ 4

Dette alternativet følger i sin helhet Alt.2 (Skogveien) til ca.1 km etter Øvergård, for så å følge eksisterende E6 fra Kila, se Alt.2. Det er ikke registrert viktige habitater for fuglelivet på østsiden av elva fra Kila -Storfjord grense, men dette alternativet kan i likhet med alternativ 1, 3, 4, 5 og 6 være positivt med hensyn til eventuelle konflikter med elgtrekket fra Mortensdalen. Alternativet regnes i likhet med Alt.2 som svært negativt for viktige fuglehabitater fra Heimly - t.o.m. Skaidi (Kjusakelvas utløp).

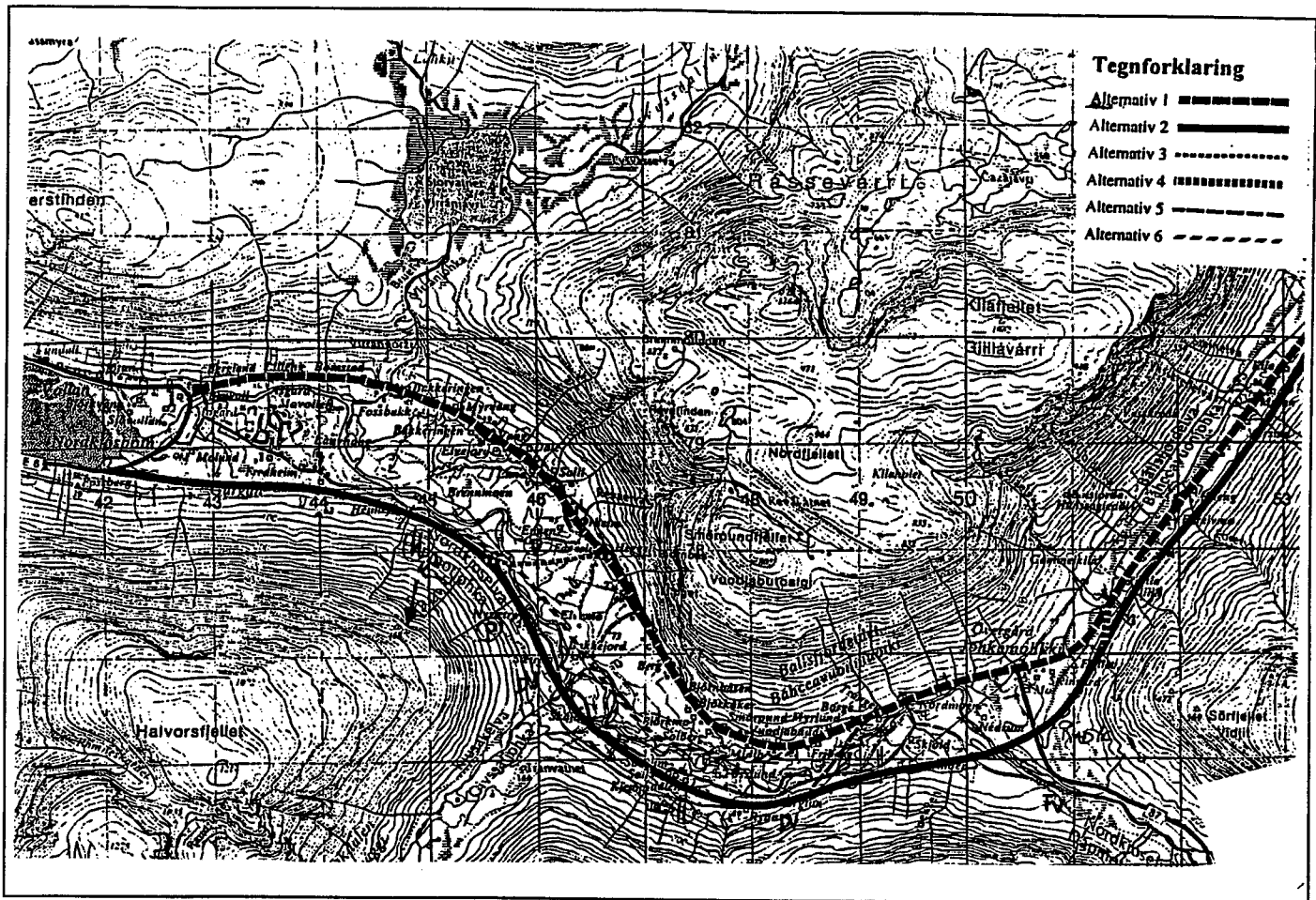
Alternativ 5

Dette alternativet følger alt. 2 i sin helhet fram til gården Bergtun, hvor den så krysser Balsfjordeidet og møter eksisterende E6 ved gården Trangen på Balsfjordeidet. Dette alternativet vil ha de samme negative konsekvenser for dyre- og fuglelivet ved Kjusakelvas utløp som omtalt under alt. 2. Traséen skjærer seg igjennom et granplantefelt sørøst for gården Friborg. Det er ikke registrert elgtrekk på tvers av dalføret i dette området, de trekker på sørsiden av dalen langs Skogveien og fra Kjusakdalen.

Alternativ 6

Dette alternativet følger Alt. 2 til gården Heimly for så å fortsette på nordsiden av Nordkjoselva hvor den tilknyttes eksisterende E6 vest av gården Friborg. Dette alternativet vil ha store negative konsekvenser for fuglelivet i gråoreskog-/bjørkebeltet langs Nordkjoselva. Dette alternativet vil og ha store konsekvenser for fuglelivet i nedre del av Kjusakelv/Storbekken (Skaidi).

Elgens trekkruiter fra Kjusakdalen går langs elva både øst- og vestover langs store deler av dette alternativet og det er høy risiko for konflikter langs dette alternativet. Oteren er en rødlisteart som vil bli sterkt påvirket av forstyrrelse og reduksjon av leveområdene langs elva. Nordkjoselva med omliggende nedslagsfelt er et vernet vassdrag.

Figur 1, Kart over området med 6 vegalternativer

4.2 Temakart

Temakart for naturmiljø skal belyse planområdets naturgitte forhold som vegetasjon, vann og vassdrag. De skal beskrive områder med høyt biologisk mangfold eller viktige økologiske sammenhenger som f.eks. strandsoner, habitater for fuglefauna, trekkveier for elg, yngleområder og evt. rødlistearter.

Da hekkeplasser for sjeldne eller sårbare fuglearter (rødlistearter) er klassifisert begrenset vil eventuelt disse opplysningene ikke bli merket av på kartet, men opplysningene blir sendt SVV som ekstra notat.

4.3 Klassifisering av naturmiljø

1. Rik og mellomrik løvskog, omfatter både bjørke- og gråor/hegg-skog. Slike habitater innehar høy biodiversitet pga stor grad av sijkning og det mosaikkpregede landskapet med et høyt antall økotoner i overgangssonene. De

inneholder alle suksesjonsstadier av trær, og at de består av ei blanding av ferskt og råttent trevirke.

2. Glissen bjørkeskog; omfatter også gammel kulturmark m/ kratt, til dels med innslag av planta gran- eller furutrær.

Disse habitatene innehar kvaliteter for en rekke fuglearter i hekketiden som f.eks. buskskvett og gulspurv, men kan også være svært viktig som vinterbeite for elg.

3. Våtmark; omfatter vann, myr, flommarksområder og strandeng.

Disse habitatene innehar en særegen flora og fauna. Strandenga ved Nordkjosbotn er vernet som landskapsvernområde, og Nordkjosvassdraget med nedbørsfelt er vernet.

4. Sterkt menneskepåvirkede områder; omfatter intensive landbruksområder, tettbebyggelse/industri, grustak og større plantefelt (>20 da.).

Dette er generelt områder med lavt biologisk mangfold, pga. store flater med ensartet vegetasjon eller store forstyrrelser for dyr i hekke/yngetiden.

Granplantinger som har oppnådd hogstklasse 3 eller høyere har få positive effekter på biodiversiteten. Den positive effekten av granplantingen vil kun holde seg i en begrenset periode.

En del fuglearter har tilpasset seg menneskepåvirkede habitater, så som stær, skjære, gråspurv og bydue, og kan til dels opptre vanlig på enkelte steder.

4.4 Konsekvensark

En konsekvensanalyse er en systematisk vurdering av alle relevante fordeler og ulemper som nye veger eller tiltak på eksisterende veg fører til, uavhengig av om fordelene eller ulempene kan prissettes (SVV 1995). Naturmiljø er en typisk «ikke-prissatt konsekvens» sammen med kulturminner, friluftsliv, nærmiljø o.l. som bare kan måles i antall, areal og volum. Til hjelp med dette arbeidet har Statens Vegvesen utarbeidet Håndbok 140, «Konsekvensanalyse» hvor hver trasé eller strekning av denne traséen skal verdsettes og vurderes på en 9-delt skala. En slik vurdering er foretatt for hver av de seks vegalternativene fra Nordkjosbotn- Storfjord grense ut fra hensyn til fauna og naturtype.

Tabell 2, Betydningsskala for naturmiljø, vår vurdering av seks ulike alternativer samt Alternativ 0, eksisterende vegtrasé.

Alternativ	Grad av konsekvenser for naturmiljø langs Nordkjoselva
0	0 Minimal/ingen konsekvens
1	- Liten negativ konsekvens
2	--- Stor negativ konsekvens
3	-- Middels negativ konsekvens
4	--- Stor negativ konsekvens
5	--- Stor negativ konsekvens
6	--- Stor negativ konsekvens

5 Sammendrag

Det er registrert 100 fuglearter i undersøkelsesområdet fra Nordkjosbotn - Storfjord grense, hvorav 76 er funnet hekkende. 25 av disse fugleartene finnes hovedsakelig på og ved strandenga i Nordkjosbotn. Dalføret er rikt på spurvefuglearter, og den rike og mellomrike bjørkeskogen fra Heimly t.o.m. Kjusakdalen er særs rike områder. Det mosaikkaktige landskapsbildet på begge sider av elva med bjørk, gråor/hegg, landbruksarealer i forskjellige stadier av gjengroing og unge granplantefelt gjør at en rekke arter finner hekkeplasser i dette området, for noen av artene er det blant de høyest registrerte tetthetene i Nord-Norge. Dette gjelder arter som gråfluesnapper og trepiplerke, og den sjeldne lappsangeren er påvist her. Dette rike og mellomrike løvskogsområdet innehar verdier som gjør at det har både lokal og regional interesse. Laks og ørret går opp fra Balsfjorden til Smørpundfossen, en bør generelt unngå vegalternativer med steinsettinger langs elvebredden, da slike løsninger er negativt for yngel. Det alternativ som vil ha minst konsekvenser for faunaen i området som omfattes av kommunedelplanen er alternativ 1, utvidelse av eksisterende E6. Det andre alternativet som peker seg ut som middels negativt er alternativ 3. Resterende alternativer vil etter vår vurdering ha stor negativ innvirkning på dyre- og fuglelivet i dalføret.

6 Summary

A 100 species of birds are registered in the investigation area, 76 of these are found breeding. 25 of these are mainly found in the sea and/or at the beachshores of Nordkjosbotn. The valley along the Nordkjos river is especially rich on passerines, and the rich and medium rich birchforest from Heimly to the Kjusakdalen valley has a high density of breeding birds. For some of the species, the densities are among the highest registered in northern Norway. The landscape on both sides of the river containing a mosaic of Birch, Alder/Bird cherry, coppice in former agricultural areas and young plantations of Spruce forms breeding areas for a number of species. Salmon and Trout are anadrome fishes that anadrome from the Balsfjord and all the way up to the Smørpundfossen waterfall, road alternatives that consider river management practices should be avoided since such may have a negative effect on young salmonid fish. The alternative which has least consequences for birds and mammals in the area affected by Kommunedelplan Nordkjosbotn-Storfjord grense is Alternative 1, the other alternative with fewer negative consequences is Alternative 3. All the other alternatives are considered having major effects on the wildlife in the area.

7 Litteratur

- Hindrum, R. Ekker, Å. T. og Rygh, O. 1982, Fugle og pattedyrfaunaen i Nordkjoseelv, Troms, Nord-Norge. Troms Nr. 30, Tromsø Museum.
- Jonsson, N. & Jonsson, B. 1997 Effekter av strømhastighet og steinstørrelse i bunn-substratet på fordelingen av ørretunger i Gråelvvassraget, Nord-Trøndelag., NINA Oppdragsmelding 473: 1-13
- Jørgensen, L., Kristoffersen, K., Gravem, F.R. og Halvorsen, M. 1993, Ungfiskeregistrering, bonitering og produksjonspotensiale i vassdrag med anadrome laksefisk i Troms, Del 3. Fylkesmannen i Troms, Miljøvern-avdelingen. Rapport nr.48: 1-54.
- Miljøverndepartementet 1994. Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag, Forskrift 1-28
- Statens Vegvesen 1995 Konsekvensanalyse , Handbok 140
- Fylkesmannen i Troms, Miljøvern-avdelingen 1997, Utdrag fra Viltkartverket

ISSN 0802-4103
ISBN 82-426-0837-7

492

**NINA
OPPDRAGS-
MELDING**

NINA Hovedkontor
Tungasletta 2
7005 TRONDHEIM
Telefon: 73 80 14 00
Telefax: 73 80 14 01

**NINA
Norsk institutt
for naturforskning**